

A romániai nép tüntet a béke mellett.

Zajos tüntetések Oroszország ellen. — Éltetik a békét és a kormányt.

A román közhangulat most meggyát azon a változáson, amely az entente szimpátiát a jobbik belátással fogja felváltani. Ez a hangulat árad immár ki a russzofil sajtó hasábjairól is, sőt az eddig entente-barát *Universul* — mely Románia legolvasottabb lapja — nyíltan a szemébe vágja Oroszországnak, hogy *Romániának nincs szüksége rá.*

Tegnapelőtt *Plojesten* és *Bukarestben* zajos tüntetések voltak a kormány mellett és a háború ellen.

Ezekről a következő jelentéseket kaptuk:

Bukarest, május 28. *Plojest* város szociáldemokratái és munkásai vasárnap nagy békegyűlést tartottak.

Az első felszólaló, *Marinescu* szerint csak azok kívánják a háborút, akik önző és személyes áron hatalomra akarnak jutni. Nekünk — mondotta a szónok — ebben a kiáltásban kell kitörnünk: „*Le a háborúval!*”

Dr. Calin a következőket mondotta: *Nagy veszedelem előtt állunk, amelyet minden erőnkkel le kell küzdenünk.* Az ország legnagyobb ellensége az orosz, ép ezért fel kell ellene lépni és a semlegességet követelni.

Christescu a többek között ezeket mondotta: *A munkásosztályok nem akarnak háborút.* A háború a munkásosztályokra csakis kimondhatatlan nyomort és rémitő inséget hoz, hasznára csak azoknak lesz, akik drága bőrüket biztonságba helyezik.

Petrescu ügyvéd annak a véleményének adott kifejezést, hogy a *földmivelők sem akarják a háborút.*

Dr. Arbore kisasszony azokról a rémitő fájdalomokról beszélt, amelyeket az asszonyoknak, illetve a nőknek kell elszenvedniök a háború miatt.

A következő szónok **Albu**, Szerbia tragikus sorsáról szól, amelyet a háború egy óriási kórházzá és egy véghetetlen temetővé változtatott át.

Az utolsó felszólaló, **Costin**, ezeket mondotta: Az uralkodó osztályokat meg kell arról győztünk, hogy Románia munkásosztályai nem akarják a háborút. — *Oroszország csak azért kezdett háborút, hogy a Balkán népeit az igája alá hajtssa.* A háború a Balkánon 25.000 gyermeket tett árvává és rémitő nyomort idézett elő.

A gyűlés után a néptömeg a szabadság-szobor elé vonult, ahol hatalmas tüntetést rendezett a béke mellett.

Bukarest, május 28. A *Calea-Mosilorban*, a *bukaresti iparosok klubjában*, tegnap rendkívül népes összejövetel volt, amelynek összes szónokai, az ország összes részeinek képviselői a legnagyobb nyomatékkal fordultak a háborús izgatók ellen.

A gyűlés befejeztével a résztvevők a háború ellen tüntetve vonultak az *Amitica* termébe, ahol a cipész iparosok tartották kongresszusukat.

Itt **Take Georgescu** és **Dinescu** beszélt a háború ellen és azok mellett, akik a fegyveres semlegességért küzdenek.

Georgescu ezeket mondotta: *A háborúra izgatók menjenek a nép közé és nézzék meg azt a nyomort, amelyben él.* Akkor be fogják látni azt, hogy a nehéz munkát végző nép

nem kívánja a háborút és csakis a béke kell neki. Azoknak a kiáltására, akik azt hirdetik: *Le Ferdinánd királlyal! Le a Bratianu-kormánnyal!* — azoknak azzal kell felelnünk, hogy szívünk mélyéből kiáltunk:

— *Éljen az uralkodóház! Éljen Ferdinánd király! Éljen a bölcs Bratianu-kormány!* Az izgatókat meg kell győztünk arról, hogy a nép a békét, csakis a békét akarja.

— *Éljen a kormány! Le a háborúval!* — kiáltások mellett vonult azután a tömeg végig az utcákon.

HIREK

0000

A házadómentesség megállapítása törvénytelenül történt Szegeden.

(Saját tudósítónktól.) A hétfői tanácsülésen érdekes ügyről referált dr. *Thuróczy* Mihály főügyész. Bemutatta a hatásköri bíróság ítéletét, amely most érkezett hozzá és amelyből kitűnik, hogy Szegeden eddig törvénytelen módon állapította meg a házadómentességet a pénzügyigazgatóság.

Az 1909. évi hatodik törvényeikként — mondta a főügyész — tizenkét évi, illetőleg tizenhat évi adómentesség illeti meg Szegeden az 1910/12. évben épült új és toldalék épületeket. Ennek dacára a szegedi pénzügyigazgatóság az eljárás kerületében egyes ideiglenes adómentességi esetekben csak 10, illetve 12 évi engedélyezte az adómentességeket. A törvényhatósági bizottságnak tudomására jutott ez a törvénytelen, ideiglenes házadómentességi megállapítás és fölríratot küldött a pénzügyminiszterhez, hogy ez ügyeket vegye revízió alá és az ideiglenes házadómentességet terjessze ki hivatalból 12, illetve 16 évtendőre.

A miniszter azonban a fölríratban foglalt állítások valóságát nem ismerte el és elutasította a kérelmet. A törvényhatósági bizottság ezen sérelmes miniszteri leírat ellen bírói panasszal élt az alkotmánybiztosítéki törvény alapján a közigazgatási bírósághoz. *Teleszky* János pénzügyminiszter ez ellen hatásköri kifogással élt. A közigazgatási bíróság azonban hatáskörét megállapította és miután a pénzügyminiszter a kifogást továbbra is főtartotta, a kérdés eldöntése a hatásköri bíróság elé került.

A hatásköri bíróságnak a város hatóságával hétfőn délelőtti közölt ítélete megállapította a közigazgatási bíróság által hozott határozat helyességét. A közigazgatási bíróság most már érdemileg is határozni fog. A hatásköri bíróság teljes egészében helyesnek fogta föl a város hatóságának álláspontját. Beigazolódott ugyanis, hogy az ideiglenes házadómentesség megállapítása törvénytelen módon történt Szegeden. A közigazgatási bíróság érdemi ítélete után az egyes érdekelt háztulajdonosokat hivatalból fogják értesíteni s fölhívják majd őket, hogy bírói panaszukat nyújtsák be.

— **LAPUNK KÉZBESÍTÉSE.** A „*Dél-magyarország kiadóhivatala* a jövőben fokozott gondnal kíván örködni azon, hogy a lap kézbesítése a kora reggeli órákban a legpontosabban történjék. Nagyon kérjük tehát igen tisztelt előfizetőinket, hogy a lap késedelmes, hibás kézbesítését a kiadóhivatalnak jelenteni sziveskedjenek, hogy minden sérelmet nyomban orvosolhassunk és a további tévedéseknek vagy mulasztásoknak elejét vehessük.

— **Drasche Lázár Alfréd.** Két nagyváradi újságíró, *Hegedüs* Nándor és *Székely* János a következő indítvánnyal fordult a VHOSZ. közgyűléséhez: a) fejezze ki a közgyűlés elismerését a miniszterelnökség sajtóosztályának a háború óta a vidéki újságírói munka megkönnyítésére s az újságírói érdekek támogatására irányuló sokoldalú tevékenysége felett; b) fejezze ki a közgyűlés köszönetét és háláját *Drasche-Lázár Alfréd* miniszteri tanácsosnak a vidéki zsurnalisztikával szemben táplált igazi jóindulatáért; c) kérje fel a közgyűlés az elnökséget, hogy a Szövetség határozatáról őt alkalmas módon, esetleg küldöttségileg értesítse. A VHOSZ. közgyűlése minden bizonnyal egyhangú örömmel fogja határozattá emelni a két nagyváradi kartárs indítványát. A határozat értékén kétségtelenül némi csorbát ejt majd, hogy hasonló indítványokat gyakran tesznek üzleti és erkölcsi szervilizmusból. Nagyon helyes, hogy ezt az indítványozók is megemlítik. Ez az oka annak is, hogy a Délmagyarország szerkesztősége szükségesnek tartja ez alkalommal a közönség figyelmét ráterelni a miniszterelnöki sajtóosztály értékes munkásságára s hogy illetékes körök figyelmébe újságírók részéről is felhívassék arra az előzékeny, finom meg- és hozzáértő szellemre, amelyben *Drasche-Lázár* a sajtóiroda élén is működik. Konvenció és kényszer sokszor hoz olyan helyzetbe embereket, hogy a hatalmon levőkről kivételes elismeréssel nyilatkozzanak. Meg kell mondanunk tehát, hogy az újságírókat szívük és meggyőződésük vezeti, amikor figyelmük *Drasche-Lázár* felé fordul.

— **Kouff Róbert szabadságolták.** A hivatalos lap közli, hogy *Kouff* Róbert 46. gyalogezredbeli ezredesét saját kérelmére, a megejtett felülvizsgálat eredményéhez képest 3 hónapra szabadságolták.

— **Dr. Redlich József temetése.** Vasárnap délután 3 órakor temették el általános részvét mellett dr. *Redlich* József orvost. A gyászszertartás a zsinagóga udvarán volt, amely egészen megtelt az elhunyt tisztelőivel, barátaival és nagyszámu rokonaival. A temetésen megjelentek Szeged egész orvosi kara és a város előkelőségei. Dr. *Löw* Immanuel főrabbi, akinek a megboldogult nagybátyja volt, könnyezve bucsuztatta el a holtat; dr. *Regdon* Károly pedig az orvosi kar nevében mondott kegyeletos bucsuztatót. A főkantort a templomi énekkar közreműködésével gyászdalokat énekelt. A zsidó temetőben helyezték örök nyugalomra az érdekes életű, egész Szegeden ismert öreg urat.

— **Zászlószentelés.** A Dorozsmai Katolikus Kör kezdeményezésére, Dorozsmának hazafias, magyar közönsége, gyönyörű selyemzászlót adott a szegedi 5. honvédgyalogezred 11-ik menetzászlóaljának. Ennek a zászlónak felszentelése vasárnap délelőtti volt Dorozsmán lélekemelő ünnepség keretében. A zászlószentelésre meghívták a dorozsmaiak a zászlóalj egy küldöttségét, amely *Steiner* Miklós hadapród vezetésével 4 altisztból és 30 honvédből állott. Reggel nyolc órakor tíz kocsi jött be Dorozsmáról a küldöttségért és az ottani közönség lelkes éljenzése közben vitte a hareba induló, derék katonákat az ünnepség színhelyére. A zászló felszentelés 10 órakor volt a szabad ég alatt, nagyszámu érdeklődő jelenlétében. *Kántor* Jenő, tábori lelkész meleg érzelmektől áthatott, hazafias beszédet tartott és felszentelte a zászlót, ame-